

Măsuri generale privind siguranța pacientului

Dragoș ALEXANDRU

DEFINIȚII

- ▶ **Risc** – o situație, un eveniment, care nu a apărut încă, dar care poate să apară în viitor, și care are cu un impact negativ asupra stării de fapt existente
- ▶ **Evaluarea riscului** – evaluarea consecințelor materializării riscului, în combinație cu evaluarea probabilității de apariție a riscului.
- ▶ **Eveniment** – efectul materializării riscului

Proceduri de sistem

- ▶ Managementul riscurilor
 - identificarea, analiza și gestionarea riscurilor la nivelul structurilor funcționale
 - formalizează planul de management al riscului
- ▶ Identificarea și raportarea E.A.A.M.
 - definirea tipurilor de evenimente
 - modalitățile de declarare și entitățile către care se raportează

*„The universe is not only queerer than we suppose,
but queerer than we can suppose” – J.B.S.Haldane*

FIȘA DE IDENTIFICARE A RISCULUI

DETALII PRIVIND RISCUL			
Descrierea riscului	Riscul identificat		
	Cauza:		
Evaluarea riscului	Probabilitatea riscului		
	1	2	3
	1 - rar - puțin probabil, 2 - posibil, 3 - foarte probabil - aproape sigur		
	Impactul riscului		
	1	2	3
	1 - nesemnificativ-minor, 2 - moderat, 3 - major+critic		
Expunere:			
Tratarea riscului	Acțiuni preventive recomandate:		
Documentația utilizată pentru fundamentarea riscului identificat:			
Nume : _____	Semnătura:	Data: _____	
Nr. crt. al riscului	Data primirii	Decizia Responsabilului	
		Irelevant	
		Investigații suplimentare	

Matricea de prioritizare a riscurilor

$E = X \cdot Y$

		Y		
		S	M	R
I M P A C T	Ridicat	S-R	M-R	R-R
	Mediu	S-M	M-M	R-M
	Scăzut	S-S	M-S	R-S
		PROBABILITATE		
		Scăzută	Medie	Ridicată
		X		

		I M P A C T				
		5	4	3	2	1
Foarte Ridicat	5	10	15	20	25	
Ridicat	4	8	12	16	20	
Mediu	3	6	9	12	15	
Scăzut	2	4	6	8	10	
Foarte scăzut	1	2	3	4	5	
		PROBABILITATE				
		1	2	3	4	5
		Foarte scăzută	Scăzută	Medie	Ridicată	Foarte ridicată

- ▶ Impactul poate fi evaluat pe mai multe scale: calitativ, cost-beneficiu, resurse umane si tehnice, durata de implementare
- ▶ O astfel de reprezentare indica un management al riscurilor (MR) bine dezvoltat și o capacitate managerială ridicată la nivelul entității
- ▶ **Stabilirea și implementarea măsurilor de control ale riscurilor** (strategia adoptată și tipuri de strategii aplicabile în managementul riscurilor).
- ▶ **Monitorizarea implementării măsurilor de control.**
- ▶ **Revizuirea riscurilor** (determinarea riscului rezidual) și **raportarea periodică** a situației acestora.

Registrul riscurilor

Obiective/ activități	Riscul	Cauzele care favorizează apariția riscului	Risc inerent			Strategia adoptată	Data ultimei revizuirii	Risc rezidual			Observații
			Probabilitate	Impact	Expunere			Probabilitate	Impact	Expunere	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Etichetarea gresita a probelor (nume, prenume, sectie, analiza)	Identificarea gresita a pacientilor; Marcare incorectă a probelor Nerespectarea protocoloalelor de recoltare	2	3	6	Implementarea protocoloalelor de lucru; Responsabilizarea personalului	07.2018	1	3	3	PO: fiecare probă biologică trebuie să fie recoltată în recipiente adecvate ce vor fi etichetate lizibil consemnându-se: numele pacientului, Nr. FO ora și data recoltării

FIȘA DE URMĂRIRE A RISCULUI

Riscul monitorizat:		
Denumire: _____		
Probabilitate: _____		Impact: _____
Acțiuni preventive propuse		Stadiul implementării acțiunilor preventive
		Data urmării riscului
Dificultăți întâmpinate: _____		
Acțiuni noi propuse	Responsabil	Termen de implementare

Tipuri de evenimente

Nr. crt.	Termenul	Definiția termenului
1.	Eveniment advers	eveniment considerat prevenibil , care reprezinta afectarea neintentionata si nedorita a sanatatii, ranirea, imbolnavirea, dizabilitatea temporara/permanenta sau chiar moartea pacientului, asociata asistentei medicale; infecțiile asociate asistenței medicale și raportate la DSP
2.	Eveniment santinela	vatamarea grava a sigurantei pacientului, cu consecinte pe termen lung, infirmitate permanenta sau moartea pacientului si care reflecta deficiente serioase ale politicilor si procedurilor din unitatea sanitara, lipsa de interes, organizatoie cu gard crescut de risc; necesita masuri de corectie imediata
3.	Eveniment „near miss”	incident sau potential incident, care a fost evitat si nu a provocat daune, desi ar fi putut produce
4.	Eveniment indezirabil	eveniment advers care poate aparea in cursul spitalizarii si se asociaza actelor/ manevrelor medicale invazive sau tratamentelor administrate

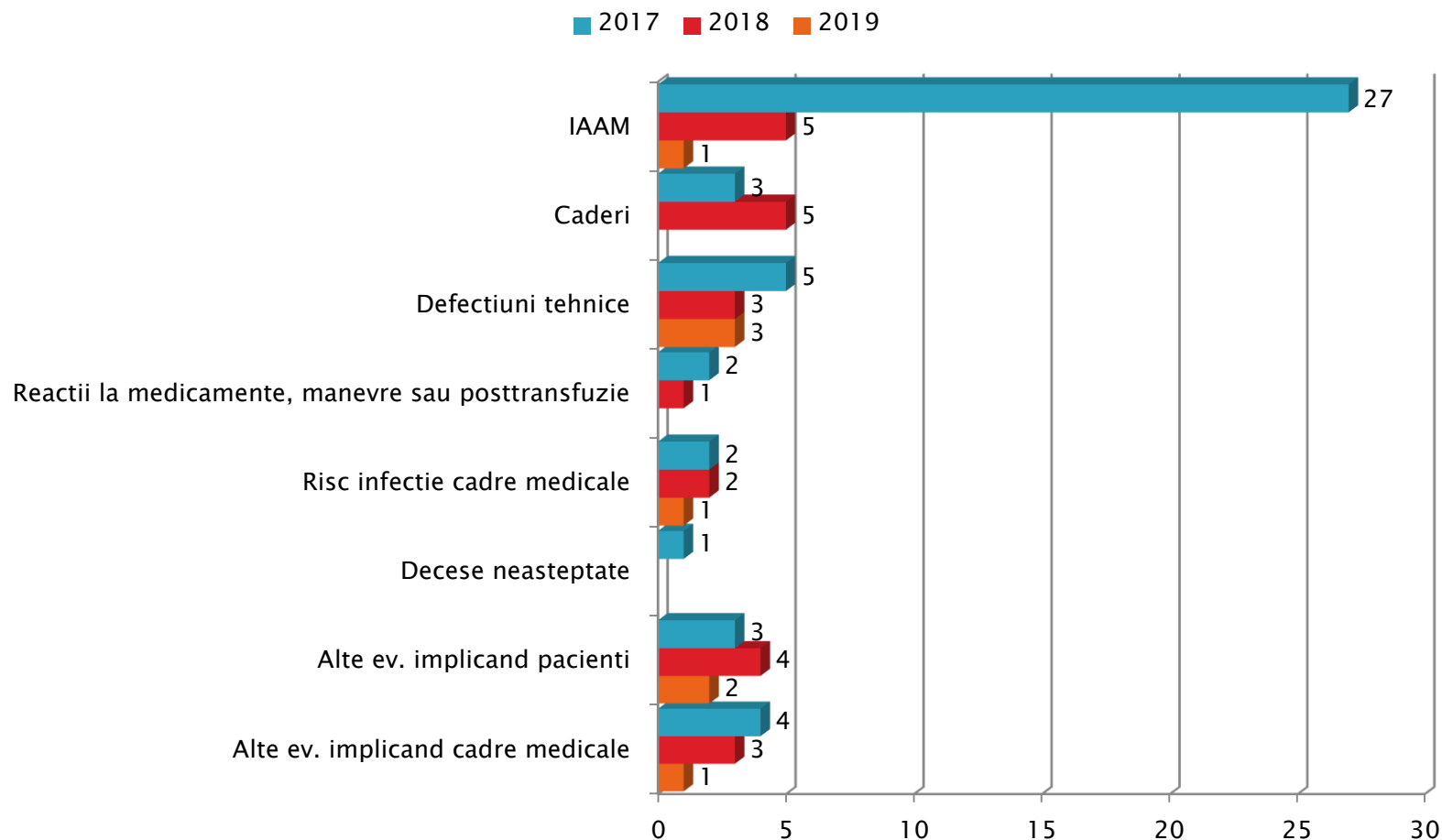
Evenimente santinelă

- ▶ Evenimente–santinelă chirurgicale:
 - Operarea unei alte părți a corpului;
 - Moartea pacientului intra sau imediat post-operator;
- ▶ Evenimente–santinelă în legătură cu produse medicale sau echipamente:
 - Medicamente sau echipamente contaminate
- ▶ Evenimente–santinelă în legătură supravegherea pacientului:
 - Pacient psihiatric sau copil dat la externare unei alte persoane, în mod greșit;
- ▶ Evenimente–santinelă de diagnostic:
 - Întârziere de diagnostic;
 - Neindicarea testelor și analizelor adecvate;
 - Interpretarea inadecvată a rezultatelor analizelor/testelor;
- ▶ Evenimente–santinelă în legătură cu managementul îngrijirilor ori managementul medicamentului:
 - Eroare de medicație, doză, concentrație, timp, cale de administrare;
 - Lipsa supravegherii și monitorizării;
 - Reacție hemolitică de incompatibilitate de sânge;
 - Moartea mamei legată de travaliu în sarcina cu risc scăzut;
 - Escare de decubit;
 - Neindicarea tratamentului profilactic;
 - Producerea infecțiilor nosocomiale datorate diferitelor erori;
- ▶ Evenimente–santinelă legate de mediul spitalicesc:
 - Curentare;
 - Folosirea inadecvată a gazelor;
 - Arsuri;
 - Căderi;
- ▶ Evenimente–santinelă criminale:
 - Agresiunea sexuală;
 - Uciderea unui pacient sau membru al personalului în interiorul spitalului.

Responsabili cu managementul riscurilor

Tipuri de evenimente raportate	Eveniment advers
Comisia Medicamentului	Reactii adverse la medicamente (antibiotice,citostatice) Erori de medicatie–daca efectele sunt grave se transforma in evenimente santinela /catastrofice
Comisia de analiza a decesului	Cauze generatoare de deces din culpa medicala
Comisia de hemovigilenta	Reactii adverse succesive administratii transfuziei
Comisia de gestionare a riscurilor	Cauzate de gestionarea riscurilor clinice (medicatie, terapie), tehnologice cauzate de aparatura medicala, neclinice (cauzate de structura, cladiri, instalatii, cai de acces).
Consiliul Medical	Centralizeaza toate tipurile de evenimente
Comisia de analiza SSM	Vatamari ale personalului ca urmare a interactiunii cu pacientul si structura fizica a spitalului
SPIAAM	Infectiile asociate asistentei medicale

Evenimente adverse declarate

Activitatea SPIAAM

3 direcții principale:

- ▶ I. Monitorizarea IAAM în cadrul spitalului, ameliorarea diagnosticului și tratamentului IAAM, identificarea factorilor de risc și stabilirea măsurilor pentru diminuarea efectelor acestora;
- ▶ II. Supravegherea respectării normelor generale de igienă a spitalului, pentru prevenirea și limitarea IAAM;
- ▶ III. Prevenirea IAAM în rândul personalului medico-sanitar și auxiliar al spitalului, cu prioritate pentru infecțiile cu transmitere parenterală;